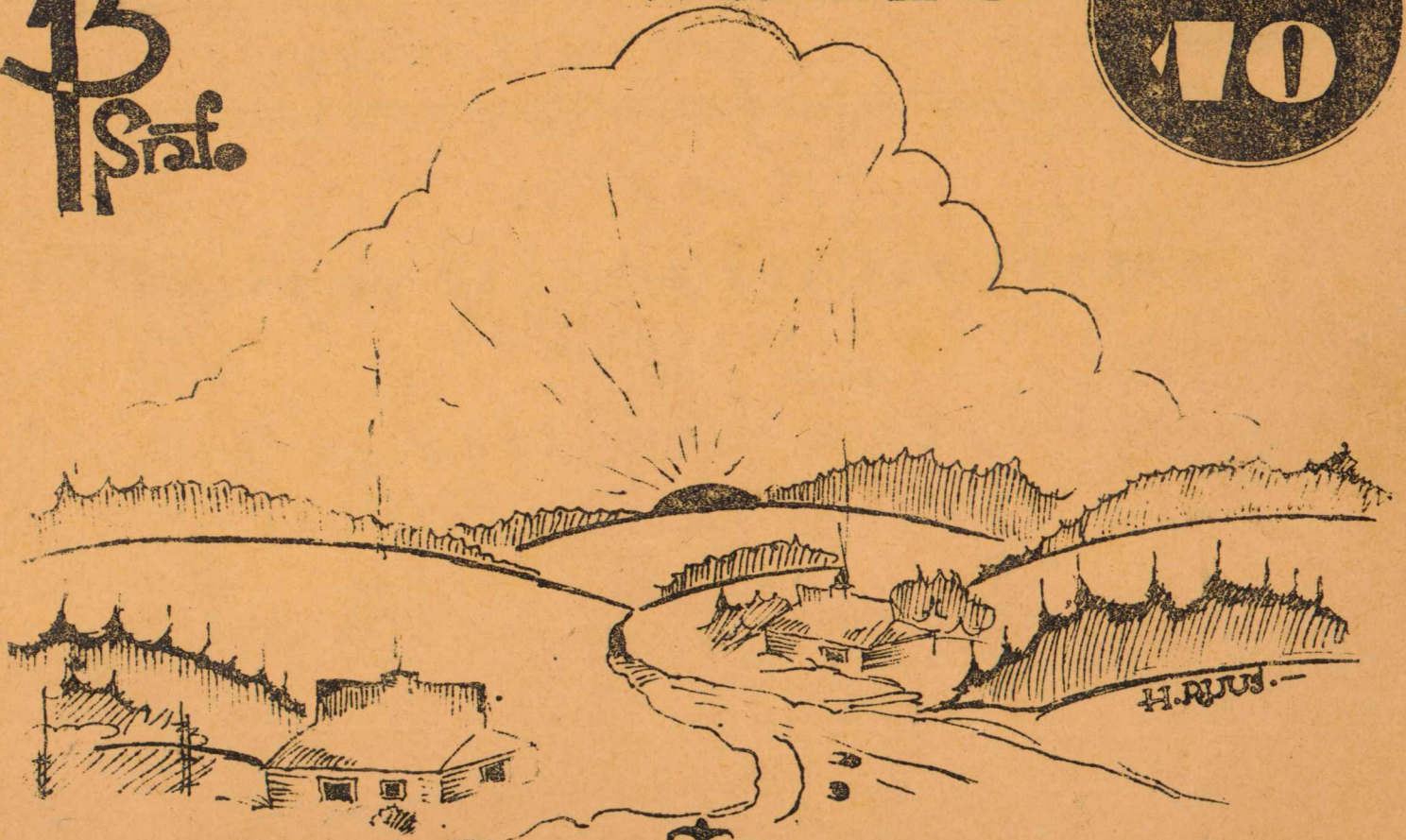

POIESTE WAKAL

WEERBRUAK

15
1/2 Staf.

P O I S T E

H 'A' 'A' L

Kaubanduslikku eri-
haridust taotlevate
poiste häälekandja.

Ilmub üks kord nädalas. Hind 15 senti.
Toimetus ja talitus: Tallinn, V. Pärnu
maantee, 19a. T. L. P. Kõnertsgümnaasium.
Pea- ja vastutav toimetaja: R. Jalakas.
Toimetus: V. Erbsen, H. Otsman, J. Pentman
Ja E. Rannik.
Müük ja levitamine ainult koolis.

Nr. 10.

Neljapäeval, 23. veebruaril.

II aastakäik.

D U L C E E T D E C O R U M E S T P R O P A T R I A
M O R I

V A B A D U S S Ö J A S E L U O H V E R D A N U D

T a l l i n n a L i n n a P o e g l a s t e

K a u b a n d u s e k o o l i s t

õ p e t a j a

T H E O F I L L U K K

õ p i l a s e d

S E R G E I J O O S T

O S K A R T A M J A R V

V A L T E R T R A U S S

I s e s e i s v u s   j a   n o o r e d .

Aastasadu kurtsid meie esivanemad taga kadunud iseseisvust - nad elasid mineviku mälestusile; sada aastat unistasid meie õilsamad hinged vabast, iseseisvast kodumaast ja elasid tulevikule, kuna alles meil võimalus on avanenud elada olevikule - iseseisvale Eestile. Meie noored, kelle sünniga ühtub Vaba Eesti tekkimisaajaga või mõni aasta üle selle, kasutavad kättevõidetud vabadust ja sellest sõltuvaid paremusi kui iseenesest arusaadavaid nähteid.

Meie noored õpivad emakeelsetes koolides, millest alles eelmine põlv julges unistada, võtavad osa aigasuguseist organisatsioonest, mida inim põlv tagasi peeti kuritööks, istuvad vaimulähtel raamatukogudes ja toovad sealt vaimuvalgust oma kodudesse, spordivad mitmesugustel aladel, korraldavad võistlusi, käivad kinodes, kasutavad praegusaja tehnika suurimat imet - raadiot ja leiavad kogu maakera üpris tillukese olevat.

Vahetevahel austavad neid oma kutsega suurrahvad Euroopa mandrilt või isegi Ameerikast tulla võistlusele vaimu või spordi alal või matkata võõrsil ja õppida tundmateiste rahvaste noori ja luua nendega sõprussidemeid.

Igatahes suhtumine, mis väärne iseseisva riigi kodanikule.

Kuid alati polnud see nii.

Midagi ei tule iseenesest, midagi ei saavutata vaevata - vaevanägijaita. Oli vaja läbi raiuda teed sellest põlisest laanest, mis meid lahutas teistest vabadest rahvastest. Ja see ei olnud kerge.

Ainult üksikud suurhinged julgesid sammuda seal ja tekitada jalgradu, aga enamik rahvast magas alles pimeduse und ja ärganud imetles nende üksikute julgust ja sitkust. Aga üksikuist tekkisid paljud, ja 15 aastat tagasi oli rajatud läbi põlise laane avar siht valgusele ning vabadusele. See nõudis julgeid ja ohvrimeelseid inimesi, ja need olid peamiselt noored. Nüüd või ei iialgi - seda teadsid need pimeduses kasvanud aga valguse poole püüdjad kangelased. Nad sammusid julgelt edasi oma kehadega põlise laane kuristikke täites. Loodeti ainult iseenesele, ja nende lootused ei petnud neid. Meie sammume juba 15 aastat teiste rahvastega käsikäes seda vabastatud sihti mööda vastu paremale tulevikule. Aga meie teerajajad puhkavad viimast und ja meie võime neile ainult seega avaldada oma lugupidamist, et nende poolt rajatud vabadust oskame vääriliselt hinnata ja kaitsta.

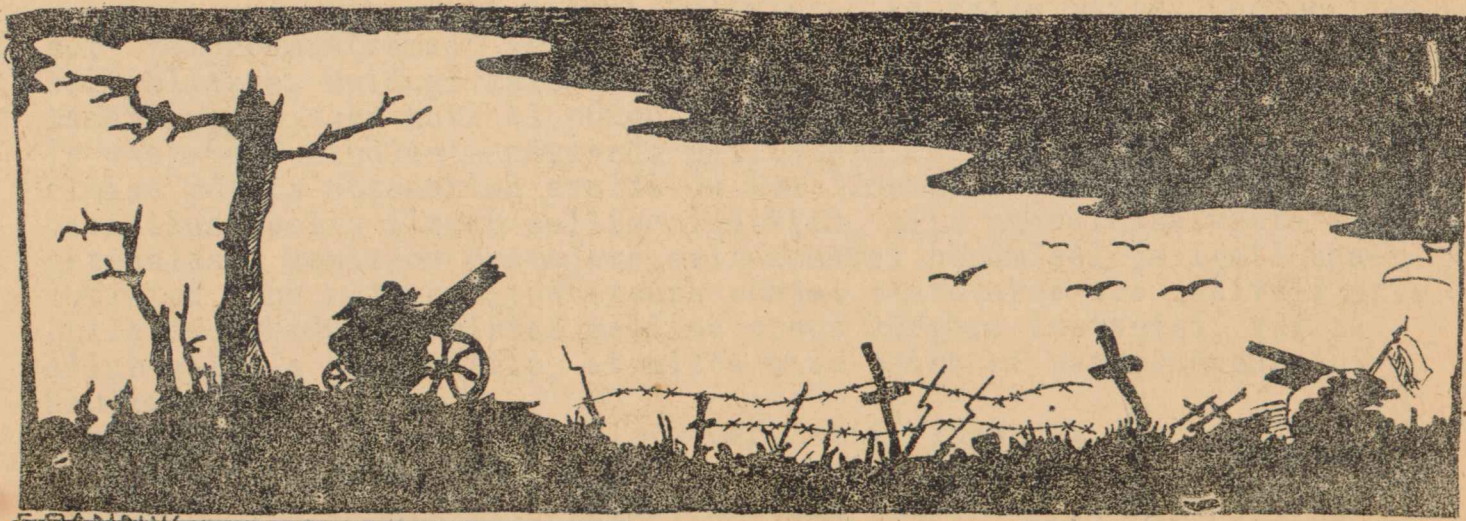
P Ü H E N D.

Aastasadu, mitmed aastad pühad,
vaevas kepp ja piinapigistus.
Oma põldu vaikselt künda rühad,
mällu äkki raskus sigistus.

Raskus, needus lasus Eesti rajal,
möödunud seitsmel pikal aastasajal.
Orjati ja peeti jüriõiseid talguid,
taevasse ei kerkind vabaduse valgus.

Rõhus Eestit raske rüütli ohkus,
taaralane oli rüütli võidik.
Aga visalt tulevikku suhtus,
kuni kerkis vabaduse koidik.

Harald Ruus.

Tuleviku keskkool.

("Poiste Hääle" kirjatõde võistlusel II auhinna vääriliseks tunnustatud töö).

Tallinnas, 10. X. 1970.a.

Armas sõber,

kes sa kaugel kodumaast seal metsikus kõrves ainuüksi oma tehnikale elad ja sedagi vaid üksnes tulevase inimkonna hüveks ja mugavuseks. Kirjutan sulle pisut kodumaa oludest. See on sind ju alati huvitanud, nagu su kirjadest mõistan. Seekord kirjutan sulle meie praegusist koolioludest.

Ajal, mil me seltsis keskkooli lõpetasime, unistasime paremast keskkoolist, tuleviku keskkoolist; nüüd on need ajad saabunud.

Keskkooli areng on võrratu. Ei taha enam ära tundagi endiseid keskkooli, eriti meie "vana" armast k.-gümnaasiumi. Keskkoolid on radikaalsete isikute ja muistse kriisi lõppemise tagajärjel tohult arenenud. Püüan sulle siinkohal ligikaudse ettekujutuse luua praegusist keskkoolist, kuna seda täielikuna tehes peaksin kirjutama paariköitelise raamatu.

Arenemise põhjus, nagu alati, kus midagi areneb, on ju see, et meieaegne keskkool oli paljuti puudulik.

Muudatusist, mis üldisena on labiviidud, tuleks mainida, et praegusel ajal on täiesti tundmatud n.n. segakoolid. Nais- ja meesõppureile on eranditult eraldi õpilad. See on ka otstarbekas ja avaldab palju paremaid resultate õppetöös, nagu ajajooksul tähele pandud. Mäletad ju isegi neid meieaegseid segakooli; vanemais klasses vaid flirt, romantika ja õppetöö edukusest mitte jälgegi. Ka on labiviidud "sikkude" eraldamine "lammastest", s.t. keskkooli hariduse omamises pole takistusi tehtud kellelegi, ka neile mitte, kes on pisut "temperamentsemad" ja erilisemate kalduvustega kui seda normaalselt ollakse. Muidugi käib see vaid nende kohta, kellel kõigele vaatamata õppimiseks huvi ei puudu või jälle, kelle vanemad seda kõigele vaatamata kindlasti nõuavad. Sellistele, eelmainituile on isoleerimise mõttes ettenähtud eraldi ja ise linnaosas asuvad õpilad. Kui harilikus koolis ilmneb selline indiviid, siis määratakse vastav hingeteadlaste komisjon õpetajate sellekohasel nõudmisel ja igati kaalutletud ning motiveeritud otsuse põhjal maaratakse see indiviid erioõpilasse. Muidugi läbib selline otsus kõrgema instantsi, kus ta allub valjule kontrollile, et mitte uisa-päise ei satuks õppur eriasutisse.

Kuid see, mis sind, kallid sõber, eriti imestaks, on, et koolihooned on tundmatuseni muutunud. Suurimad, paleetaolised ehitised linnas on pea eranditult õpilad. Muidugi pole meie riik, kes palju

vaasem on suurriigest, jõudnud veel täielikult nii kaugemale kui viimased. Suur osa õpilaste hooneid on veel ehitatud kas kodumaa marmorist või lihtsatest kividest. Kuid võime ka uhkustundega püüda tõsta ja konstateerida, et paljud meie koolihooneist on ehitatud sellest erilise metallist, estofiilist, mida sina kui tehnikamees hästi tunnendama kõlasumbutavuse, ventilatsioonirikkuse ja muude häade omaduste poolest. Seda, mida jätavad soovida enamik meie koolihooneid väljast, asendavad nad seest täielikult Pean toonitama klasside erilist avarust nii põrandapinnalt kui ka kõrguselt. Lihtsalt saaliid meie endistega võrreldes. Aknad on küll praeguste mõistete järgi tavallised, kuid kus seda vanasti nähti, et aknad oleks oma alla mahutanud tervelt 25% seinte pinnast ja ruudud läbi lasknud ultravioletti kiiri. Klasside seinad on värvilt erilised sinakad, mis, nagu tõendab mu praegu keskkoolis õppiv poeg-abiturient, imeliselt sisendavad rahuliku meeoleolu ja mulje ning lasevad palju paremini mõtteid koondada kui teistvärvilised. Ka jätab see värv erilisel puhta mulje, nagu isiklikult veendusin. Põrand on erilisest massist, sumbutab kõla, ei tolma ja desinfectseerib automaatselt kõike spetsiifiliselt, mis maha langeb. Ja mööbel, lihtsalt furoor meie aegsete kõrval. Kerge, terasest, erilise ehitisega. Käärud ja selgroo kõverdised a la scl on siin tundmatud. Ruumides on veel eriline keskküte, mis ühtlasi automaatselt reguleerib ka õhu niiskuse protsendi. Aulad on nagu meie aegsed võimlad, avarad, õhuküllased, igas saalis esmaabi kapikene - õnnetuse juhtude korraks.

Eirumest peaksin nimetama eeskujulikkuse poolest garderoobi. Teenijad seal on viisakad ja kiired: samuti einelaud - toidud üllatavalt odavad ja maitsevad, menüüs iga päev täielik vaheldus. Ja õpper, ära ehmata, suitsetamistuba õpilasile. See on ka loomulik, kuna uusim kasvatusedus väidab, et õppurit ei saa võõrutada nikotiinist vägivaldselt. Õppur on, jõudnuna 4. klassi, küllaldaselt võimeline otsustama, mida teha ja mida mitte. Salaja suitsetatakse nii kui nii. Leiutati ju vanastigi teid selleks haruldase geniaalsusega.

Eriklasse tuleks nimetada esijoonel laboratooriumeid keemia, füüsika, gaasi-tehnika ja raadio-eri ja k.-gümn. 'es veel kaubateaduse jaoks. Järgnevad liht eriklassid: joonistuse, loodusloo, kosmograafia, ajaloo ja k.-g. 'des büroopraktika klassid. Nii, et "päris klassis" tuleb päeva jooksul viibida vaid mõned tunnid. Et olla järjekindel ütlen mõne sõnaga, et kõrvalhoonetest on nüüdsel ajal igal õpilal oma võimla basseini ja ujumiseks ja aedadega õhuvannideks, internaat ja... keskküttehoolet pole, sest Tallinnas on ammugi läbiviidud kaugkeskküte.

Nüüd siis sellest tuumast: keskkooli õppetööst. Üldine skeem on: keskkool = 3 + 3 s.o. 6 aastat. Esimeses osas 4 3 aastat õpitakse üldteadmisi algkooli kõrgema jätkuna kas humanitaar- või reaallala ulatuses (kommertsgümnaasiumes eriained juurdearvatuina). Meie aegsele ai-

Meile on aja jooksul ja arengu nõudeil lisandunud uusi nagu: seltskondlik esinemine ja riigikaitse huvides raadio- ja gaasitehnika. Noh, lõpetanuna need 3 klassi antakse noorurile lõputunnistus ja ta võib ellu astuda arenenud inimesena. Teise järku pääsevad vaid need, kes õppetöös edukad ja sellest huvitatud on. Teises osas algab praktikum, kus eriti rõhutatakse eriaineid. Teine osa jaguneb omakorda kahte alajärku: I - keeled, II - matemaatika. Eriti silmatorkava näite sellest annavad kommertsõppemaasiumid. Alajaotusisse siirdutakse andekuse järgi ühel või teisel alal. I osas võetakse eriti keeli, raamatupidamist ja muid kommerts aineid ning filosoofiat ja seltskondlikku kasvatust. II osas võetakse eriti matemaatikat ja laboratoorseid alasid. Loomulikult õpitakse I osas ka teise osa õppeaineid ja vastupidi, kuid seda palju kergemalt ja pääliskaudsemalt. I ossa siirduvad peamiselt õppurid, kes soovivad asuda kommerts alale ja keda huvitab keeled ja üldareng. II ossa need, kes soovivad end edaspidi täiendada tehnilisel alal, omades ühtlasi silmaringi ka I osa aladest.

Sulle pakub vist huvi ka teada seda, et andekamad õpilased ei ole summitud samakaua omi riideid koolipiiris nühkima kui seda teevad keskpärased. Omades selleks soovi, võivad nad anda sellekohase eksami, et saada üleviidud järgmisse klassi ükskõik mis ajal. Ja sellised juhtumid ei ole siin just mitte haruldased.

Eriti rõõmustab mind nähe, et kooli ja kodu koostöö on võrratult suurem kui ta seda oli meie ajal. On moodustatud mitmesugused komiteed lastevanemaist igasuguste kavade teostamiseks ja küsimuste otsustamiseks.

Usuõpetus, kui teadus, mis aja jooksul naiivseks on muutunud ja mis opereerib vaid hüpoteesidega, on praegusest keskkoolist kadunud. Teda asendab filosoofia kui palju populaarsem.

Ekskursioone korraldab kool palju rohkem kui meie ajal ja seda suurte tagajärgedega. Jumala tõsi, mu poiss on palju enam arenenud kui mina, kes ma 55 aastane olen ja ikka ajaga kaasas püüan käia.

Muide, õppetöö piirdub vaid õpilas (väljaarvatud ekskursioonid), kodus on õpilane täielikult oma aja isand, millise nähte tõttu praegune koolinoorus imukalt osa võtab seltskondlikust tegevusest.

Sellega lõpetan seekord kirja. Ütlen vaid, et kui sina, kallid sõber, nüüd kodumeale tuleks, siis teeksid tõsiselt "suured silmad" kui võrdled praeguseid, XX sajandi keskkooli nende XX saj. alguse omadega, millised lõpetasime aastakümnete eest.

Parimate tervitustega metsikusse Goobisse,

sinu sõber C u k k.

(Autor: R. A s p e r o s.)

Märkmeid kirjatööde võistlusest.

18. skp. O/V "Poiste Hääle" kirjanduse võistluse jury langetas oma otsuse võistluskirjatööde kohta. Varem oli selgunud, et võistlusest võttis osa ainult kuns tööd, mis on endast võrdlemisi kurb nähe. Kas ei leidu meie koolis siis tõessti rohkem õpilasi, kes on huvitatud kirjandusest ja kas oleksid võinud esineda oma töödega. Arvan, et kindlasti leidub. Milles seisis siin viga, jääb korraldajatele mõistatuseks. Oletada võib ainult ajapuudust.

Jury luges tööd läbi ja pettus teataval määral nende sisu suhtes, kuna peaaegu kõik esitatud tööd on kirjutatud stiilivaeselt, keeleliste "ssursaavutistega" ja mis kõige kurvem, mõtlematult, ilma tõsisema läbimõtlemitseta. Võib oletada isegi seda, et ei võetud vaevaks töid peale kirjutamist läbigi lugeda ja korrigeerida. Jury lootused olid aga täiesti vastupidised, põhjendatult vähese osavõtjate arvuga. Täubilisem viga tööde juures oli see, et püüti "võimalikult" kõrvale kalduda teemist. Nagu teada oli teemiks "Tuleviku keskkool". Kuivõrt aga kiputi koormama teemi üleauruste kõrvaliste kirjeldistega, nähtub järgnisest katkest: "Imelik ikka, et see kala sul õnge hakkas", ütles Aleks. "Mis imelik see nii ikka on; mul oli ikka ka hea nõel, millest Emm õnge tegi". "Ega iga nõela otsa poleks juba hakanud", sõhvas Emm võimalikult ükskõiksel toonil. "Imelik jah!, mõtles tingimata ka kala ta ämbris." jne. Samas kirjutab üks teine autor: "Astudes maja trepist üles, hajuvad mu mõtted ja kui mu naine avab ukse, hoovab mulle kõõgist vastu nii armas hapukapsa lõhn!!!

Leidub palju teisigi eksimusi, kuid mis on sarnastel juhtumistel ja "hapukapsa supi söömisel" ühist tuleviku keskkooliga? Autorid arvasid vist, et töö maitseb paremini ühes kala ja hapukapsasupiga!? Maitse asi! Paljud autorid on nähtavasti sõnast "tulevik" viidud arvamisele, et tööd tuleb kindlasti "värtsitada" igasuguste fantastiliste tehnikasaavutiste lisandamisega. Nii piirduatakse mitmeski töös vaid sellega, et kirjeldatakse koolimaja suurust, liiklemist, lennukeid jne. Neist on viimane, lennukiidee peaaegu eranditult kõigis esindatud - iga õpilane pannakse tingimata lendama kooli. Sarnastest "ühistest joontest" tuleviku keskkooliga võib kindlasti kirjutada lõpmatuseni.

Tööde ebaõnnestumise peale vaatamata leidus siiski üks auhinnavääriline töö, mille autor varjunimega "Cukk". Selles töös leidub võrdlemisi palju uusi ja huvitavaid ideid ja ka keel ning stiil ei jäta soovida. Sellepärast otsustati anda tööle II auhind, kuna esimese ja kolmanda auhinna vääriolist tööd ei leidunud. Töö oma sisult vastab täieliselt teemile. Nimelt on töös käsitatud õnnestunult kaheastmelise keskkooli süsteemi, nimetades neid astmeid eelgümnaasiumiks ja gümnaasiumiks. Samuti on hea idee ka see, et andekamad õpilased tuleks eraldada mitteandekatest, saavutades sel teel häid töö-

tagajärgi. Eraldamisele tuleks töö põhjal ka "mürtsumehed." Ka võivad andekamad õpilased, nagu töös öeldud, varem kooli lõpetada, tehes sellekohased eksamid. Mis puutub koolihoonesse, siis on ka selle ruumide jaotust töös hästi valgustatud. Tähelepanav on ka see, et töös on esile toodud ultraviolettkiiri läbilaskev aknaklaas kooliakendele. Töö oleks võinud olla põhjalikumalt läbitöötatud ja esimene auhind oleks olnud "peos". Hea on aga ka seegi, kuna teistega sõrreldes selles palju rohkem ideid ja vaateid esile on toodud.

Auhinnana omab autor R. Asperos V-kl. K/ü "Looduse" ühekõitelise Kuldraamatu iluköites. Töö on avaldatud käesolevas "Poiste Hääle" numbris.

A. Poom.

o

Õ p p e t ö ö f ü ü s i l i s e l a l u s e l .

Ja see juhtus sel ajal kui õppur Kõikõppinud oli kõik õppinud. Ta otsustas sellepärast külastada oma kaasõppureid selsinatsel õppimise tunnil. Saabunud ühe juure neist, ei olnud see mitte kodus, vaid oli otsustanud pöörata oma inimlikud sammud masinakirjatundi.

Ja siis läks ta omas suures pettumuses järgmise õppuri juure, et selle õppetöö edukuses veenduda. Kiusatus oli aga maapeale langedud ja ka selle "kaaskannataja" südames aset leidnud, nii et ta m i t t e ei saanud oma härda südame tõttu masinakirjaraharjutamisest loobuda ja oli samuti oma sammud sinna pööranud. Ja siis läks ta suures tuhinas ühe omasarnase eluasemesse, et temaga paar minutit teaduse vallas viibida. Ta ei saanud aga mitte oma huvitavat kavatsust teostada, kuna kallid kaasõppur puhkas kõige rahulikumat und, pea najatunud lauasetsevale piiblile, lootes nähtavasti sealt oma pöörunud arule õnnistust saada. Ja seadis siis õppur Kõikõppinud sammud liivvälja poole, et seal mõnd omasarnast kohata. Aga ta oli väga üllatunud, sest sealt leidis ta oma otsingute kehatuse - kõik "masinakirjutajad" ja veel enamgi olid täie energiaga tegevuses, kuid muidugi ainult füüsilises.

-Alfredo Pomiino-

o

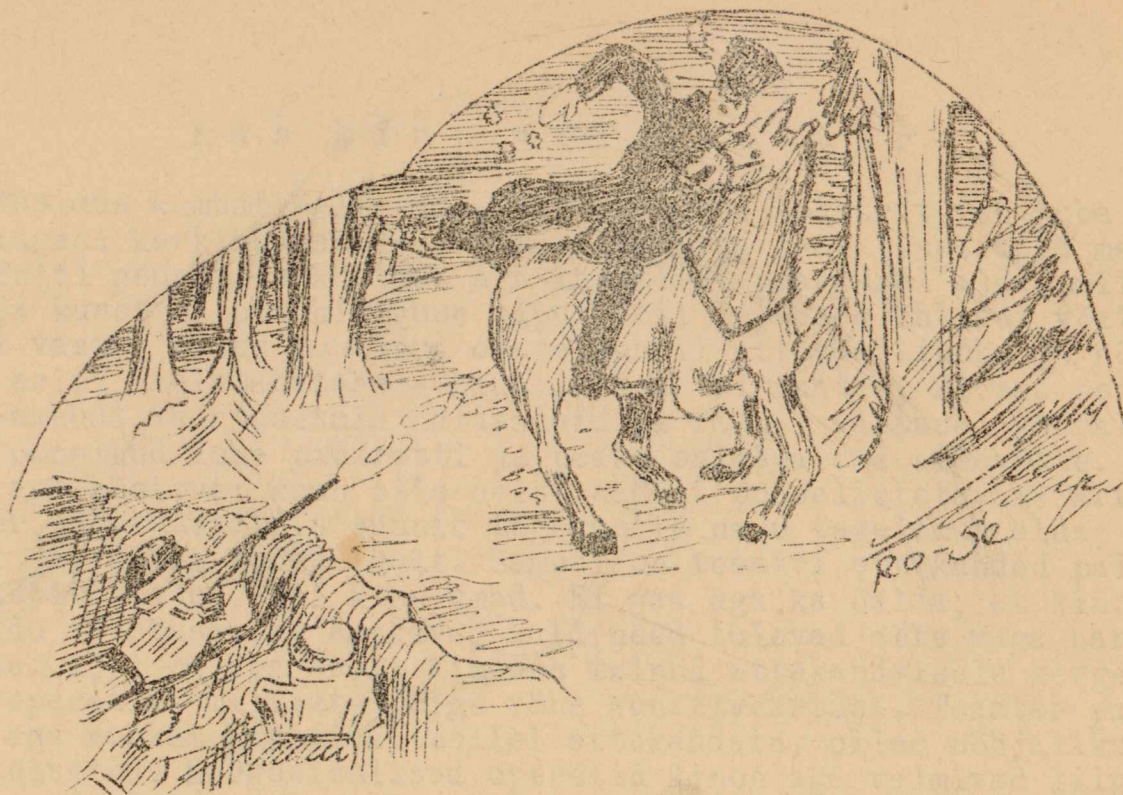
K a s t e a t e e t . . .

- . . . Hiina müüri pikkus võrdub ligikaudselt Saksamaa piiri pikkusele.
- . . . aastal 1862 Bismarck oma pojale keelas turnimistundidest osa võtmise sellepärast, et turnimine avalikus arvamisest halvasti kuulsuses oli.
- . . . merevesi niipalju kulda sisaldab, et selle täieliku tootmise puhul igale inimesele jatkuks seda 50 milj. senti väärtuses.

E e s t i m a a m u i s a m a a . . .

Mu isa sõber, kes tuli meile ühel Vabariigi aastapäeva eelpäeval veetma paari tundi klaasi tee juures, jutustas kõneluse kaldudes Vabandussõjale järgmise episoodi:

"Oli külm jaanuarikuu öö. Loodus oli vaikne, nagu vaataks ta pealt kuidas inimesed sõdivad. Läbi kõleda külma liikus meie soomusrong Aegviidu jaamast välja. Kõik mehed olid põgenenud vagunitesse, et leida varju pakase eest. Väljas platvormidel konutasid kasukatesse mähituna ainult valvurid. Oldi heas tujus. Ühed ajasid juttu möödunud sõja juhtumisist, teised rääkisid tulevikust ja poliitilisist oludest, kolmandad kõnelesid oma perekonnist, ja meie kaheksa lõime käega kõigele ja pidasime paremaks kaarte mängida. Korraga paisati üks lahti ja külma tuli kui kahurist sisse. Lävelt ilmus üks me suuremaid ülemusi kapt. J. ja valvur. Kõik tõusid püsti ja andsid au. Teated pidid tähtsad olema, ega muidu "vana" ise ei oleks tulnud. "Vaprad kaasvõitlejad", algas ülem, "vajan 9 tublit poissi, kellel tuleb väike luureretk sooritada. Nimelt on märgatud, et umbruskonnas on enamlasti, ja teil tuleks nende asukoht kindlaks teha." Kuna vabatahtlikke ei olnud, siis otsustati liisuga. Liisk langes ka mulle, ja ma hakkasin ettevalmistusi tegema. Peagi olime kõik valmis, jätsime hüvasti ja asusime teele. Lumi ragises jalge all ja külm näpistas kõrvu. Rühkisime läbi sügava lume kuni hakkasid ka hooned paistma. Korraga nägin üht punaste ratsanikku kihutavat otse meie poole. Samal ajal väljusid hooneist ka ahelikud punaseid, kes kaardena paiskusid me mõlemile tiivale, ahvardades meid ümberhaarata surmava rõngaga. Hüppasin kraavi, ja peitsin ennast serva taha. Sama tegid ka teised. Meid oldi nähtud ja ratsanik tormas kraavi poole, sihtides meile. Äkki tõusis üks meist, kõlas pauk ja ratsanik langes röögatusega hobuselt maha. Silmapilkselt tormas mees kraavist, hüppas hobuse selga ja kihutas tuhat-nelja minema, vististi soomusrongile. Ohvitser oli vihast hullunud, sest mees oli vaatamata tema keelule hirmsa meeletuse teinud, jookstes meelega otse surma. Punaste poolt algas laskmine ratsaniku pihta, kuid kas nad tabasid või ei seda ma ei tea, sest see oli juba mu silmist kadunud. Olime hüllemas ja tabaramas seisukorras kui kunagi enne, sest taganemistee oli lõigatud. Kükitasime kraavis, ilma et oleks võinud näpuotsagi üle kraavi panna. Tookord olime kindlas veendumuses, et surmast ei päästa enam muud kui ainult ime. Pidime vaatama ja ootama oma surma, sest midagi polnud peale hakata. Seal käratas korraga ohvitser: "Mehed, meil pole enam midagi peale hakata. Astume üle kraavi ja laulame "Eestimaa mu isamaa". Näitame nendele koertele kuidas sureb eestlane!" Ja nagu mingi imevägi asus meestesse. Kõik astusid korraga kraavist välja ja "Eestimaa mu isamaa" kõlas vägevalt kõigi suust. Ma pole elus kunagi nii suure vaimustusega seda laulu laulnud kui tookord. Iialgi ei unus-

ta ma seda laulu. Surmani jääb ta meelde, kui raiutult terasesse. Kuid nüüd juhtus siiski ime. Kuulsime igast küljest vene keeles: "Anname alla, anname alla." Jäime vaatama suud lahti. Seisukorrast sa aru õigel ajal ohvitser, hüüdes: "Relvad siia!" Kohe asusime relvade korjamisele ja varsti oligi suur hulk venelasi meie vangid. Talitasime kurjalt ja asjalikult nendega, simuleerides nagu oleksime mõne diviisi juhtivad jõud. Kuid seljataga naersime neid. Asi seisis selles, et nad olid kuuldes laulu arvanud suurt Eesti polku nende peale marssivat ja arvanud paremaks alla anda, kui endid purustada last. Nemad muidugi ei saanudki teada, et see "polk" polnud keegi mu kui ainult 8 eestlast, kes kindlas veendumusega, et nad surma lähevad.

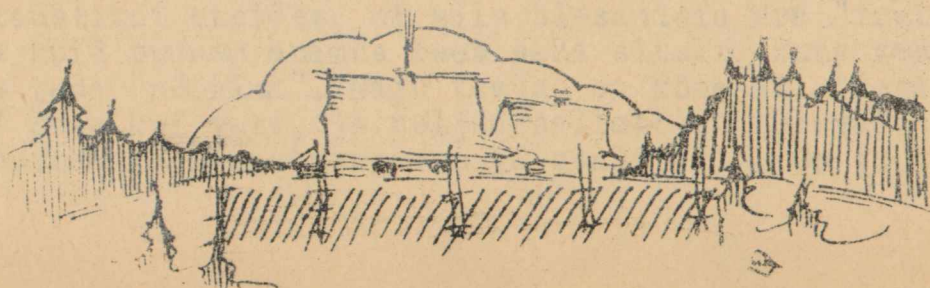
Nii siis marssisime suure vangide karjaga soomusrongi poole. Teel tuli vastu dessant, kes oli meile appi tulnud. Muidugi oli nende imestus suur, kui nad nägid meid tulevat niisuguse vangide karjaga. Ei tundnud me enam külma, marssisime läbi lume ja laulsime uuesti laulu "E e s t i m a a m u i s a m a a, . . .".

K a s k i n o v ö i t e a a t e r .

Küsimus kumbat eelistada, kas kino või teatrit, on juba aastaid tagasi kerkinud esile kultuurilises ja tsiviliseeritud maailmas. Eriti nõuab see küsimus aga käsitlemist praegusel ajal, mil tehnika ja kunst on oma hiilguse tipul, mil inimesed ühtlasi võitlevad kriisi vastu, olles muutunud olude sunnil ettevaatlikuks ja nõudlikuks, eriti meelelahutuse - kino ja teatri suhtes. Ei saa neile enam pakkuda väärtusetuid näidendeid ja filme: vastasel korral jääks nende omanikud kohe pankrotti ja peaks sulgema oma ettevõtte. Siin tekib aga küsimus: kumb siis neist kahest on eelistatavam? Arvan teater, sest teatris sünnib tegevustik nagu tegelikus elus; tõetruult ja rohkem loomulikult. Samuti on teatri ettekanded palju enam läbitöötatud, kui kino omad. Ei saa aga ka öelda, et kino alal ei leidu väärtuslikke eeskavu, kuid need tulevad ette väga harva. Viimasel ajal on aga eriti kinodes tulnud ettekandmisele kergesisulised operetid, millistel õige vähe kunstiväärtust. Teater pakub meile aga rohkem kunstimaitselisi ettekandeid, olles põhjalikult väljatöötatud. Kergesisulised operetid kinos aga valmivad liiga kiire ajaga ja leiavad kohe linastamist, ilma erilise kaalutluseta, kui nad vaid vähegi on lavastaja meelepärast. Nii luuakse Saksamaal ühe sealse ajakirja andmeil iga päev ligi 20 uut operetti. Haritud inimene aga praegusel rahavaesel ajal on huvitatud ainult sellest, millel on tõesti mõtet ja tõsisema ilmega sisu ja seda pakub meile ainult sellest, millel on tõesti mõtet ja tõsisema ilmega sisu ja seda pakub meile ainult teater. Muidugi oleks soovitav, et kino oma arenenud tehnika rakendaks rohkem kunstiliste teoste tootmiseks. On aga palju inimesi, kes ei pea kunstist ja selle väärtusest lugu, eelistades vaadata kergesisulisi ajaviite filme.

Nii soovitan teid, kaasõppurid, enne kui lähete külastama teatud ettekannet, kaaluge põhjalikult järele, kas on ettekanne seda väärt, et selle eest lunastada pääset praegusel rahavaesel ajal.

A. Poom.

Õ P I L A S T Ü Ü P E.

Kuna inimesi on nii mitmesuguste ja üksteisest erinevate iseloomudega, siis on loomulik, et nende elu, õppimine ja kumbed ka laialt lahku lähevad. Vanasõna ütleb: Igaüks on oma õnnesepp ja nii talitab igaüks kuidas ta heaks arvab edu taotlema. Üks arvab seda saavutada väga kergelt ja ei tee mingisuguseid operatsioone selleks. Temale paistab ilma elu kerge olevat. Milleks "rabada" kui vähemaga läbi saab. Teine tüüp, täiesti vastand esimesele, on korralik ja edasipüüdja, kes igast vähemastki juhusest kinni haarab, et omale edu saavutada. Kuid kolmandaks ja härmiseks tüübiks võiks nimetada õpilast, kes on n.n. "raamatukoid" ja tuupijad, ning kellel pole mingisugust muud huvi kui raamatud ja koolitükid. Niisugused õpilased on enamal juhul ka õpetajate poolt lugupeetud tarkade poistena. Arvesse võttes kõiki neid õpilastüüpe (on veel teisigi kellel huvi on mitmesugusteks erialadeks) oleks huvitav lähemalt vaadata nende päevast tegevust.

Esimesena vaatleme "loodri" õpilase päevatööd.

Tõuseb hommikul tavaliselt kell 7.30 peale seda kui kõik perekonnaliikmed üks haaval teda "tervitamas" on käinud ja üles tõusta palunud. Et tal kella kaheksaks koolijõuda aeg napiks jääb, jäävad tihti silmad pesemata ja söömine pooleli. Hilistumine tundi on harilik nähe, mille põhjusiks peaaegu ühed ja samad vabandused on nagu, "ema jäi haigeks" ja "kell oli järel" jne. Koolis on ta kaasõppurite poolt lugupeetud mees, sest ta on n.n. "mürtsuvend", kes hoolitseb selle üle, et koolielu igavaks ei läheks ja tundide ajal teised naerda saaksid. Kodus ei tule õppimisest suuremat asja, kuna tal on tarvis minna välja, kas sportima, kinno või tantsima. Vanemate teada on ta muidugi teatud kohas, nagu sõbra pool, koolis jne. See sõbra pool olemine kestab tihti kaunis hiljani, nii et magama heidetakse poole öö ajal, kuna kojutulles meelde tuleb mõni ülesanne mida hädasti õppida on tarvis. Kui see aga õppimata jääb, on peaaegu kindel, et järgmine päev on "popi päev". Nii on umbes laisa õpilase päevatöö. Muidugi on tal ka häid külgi, kuid need jäävad halbade varju.

Teisena tuleks kõne alla eelmise õpilase vastand.

Hommikune tõusmine ja muud toimingud sünnivad korralikult, samuti on ta ka alati õigel ajal koolis, kus teda eelmisse tüüpi kuuluvad õpilased vastu võtavad ja tema raamatukoti läbi sorivad, sealt mõnda kaustikut otsides, et siis ülesandeid ära "treida". Igaüks ei anna ka kuid suurem enamus teeb seda siiski, kuna vastasel juhul hakatakse teda "nöökima". Nagu teada, on kõne all oleval õpilasel koolitükid peas kui vesi, ja neljad selletõttu tulevad. Kohe kui kool lõpeb kuttab ta raamatukogusse ja sealt koju. On ju tarvis õppida

järgmiseks päevaks. Õppimine, õigemini tuupimine, kestab kuni õhtu hiljani, ja kui aega jätkub loeb ta raamatut. Sellega ongi lõpp.

Kuna kõiki õpilastüpe siinkohal kirjeldada pikale läheks, siis piirdun praegu vaid eeltooduga ja katsun ülejäänud põhitüpe puudutada järgmises numbres.

V. E.

K õ n e v õ i s t l u s .

O/u "Poiste Hääle" korraldusel peetakse 10. märtsil k.a. kell 19.00 kõnevõistlus kaubandusekooli ja kommertsgümnaasiumi õpilaste vahel. Võistlustingimused on järgmised:

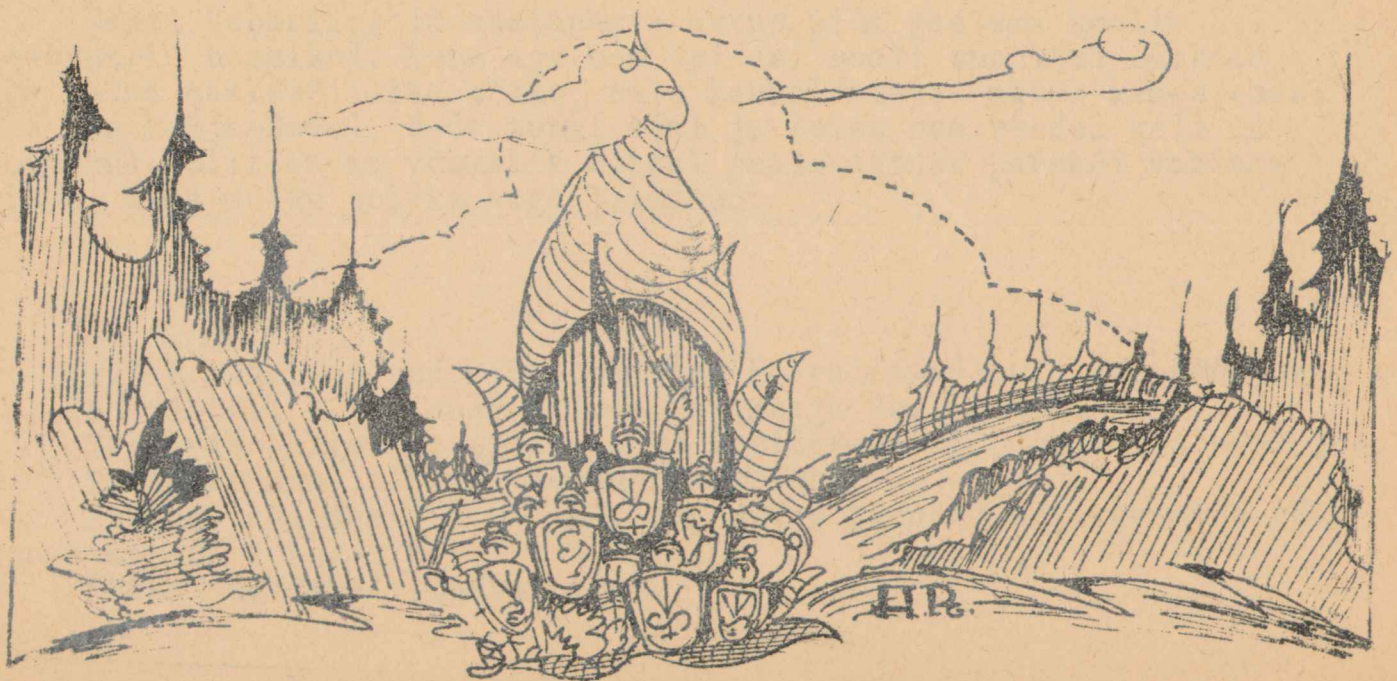
1. Kõne teemi määrab toimetuse ja teem antakse teada tund aega enne võistluse algust, s.o. 10. märtsil kell 18.00. (Sarnane lühikene aeg on määratud selleks, et osavõtjad ei saaks vahetajal kasutada lektüüri või mõne hea kõnemehe kaasabi kõne koostamisel).

2. Kõnelemise järjekord loositakse võistlejate vahel.
3. Võistluskõne ettekandmise ajal ei või kuulamas viibida kaasvõistlejaid.
4. Kõne kestvus võib kõikuda 10 - 15 minuti vahel.
5. Kõnest võivad osa võtta kõik kaubandusekooli ja kommerts-gümnaasiumi õpilased.
6. Võistlustulemusi hindab jury, mille koosseisu kuulub "Poiste Hääle" toimetuse ja peale selle teatud arv esindajaid vanemaist klassidest.
7. Võistlustel esikohtadele tulnud õpilaste vahel jagatakse välja järgmised auhinnad:

I koht	-	hõbepeeker,
II "	-	J. Rummo "Kõne oskus", ja
III "	-	tasuta ajaleht aasta lõpuni. Peale selle saab iga auhinnasaaja diplomi.

8. Kõnevõistlusiks tuleb registreeruda hiljemalt 6.-daks märtsiks kella 12-ni "Poiste Hääle" juhatusel.

Täiendavaid teateid ja määrusi esitatakse "Poiste Hääle" järgmises numbris. "Poiste Hääle" juhatus loodab käesolevale võistlusele suurt osavõtjate arvu, eriti vanemate klasside õpilaste hulgas. Meistrid sel alal pole me ju keegi, kuid harjutamine teeb meistriks ja harjutamiseks on meil käesolevaga kuldne võimalus.

K. O l l i s e kõnest " E d u k u s " .

Läinud esmaspäevahommikune kõne oli kuulama meelitanud keskmise arvu õpilasi. Kõne teem lubas eeldada igasuguste "retseptide" andmist edukuse saavutamiseks. See eeldus aga ei täitunud. Kõnes rõhutati peamiselt üht põhimõtet: edu saavutamiseks tuleb teha igal juhusel pisut rohkem kui seda tegijalt nõutakse. Lubagu kõneleja siinkohal esitada endale üks küsimus: kuidas mõjuks sarnane meetod tööpuudusele, eriti käesoleval ajal mil tööd nagu nii vähe? Vast ehk õppuri suhtes saab see põhimõte täielikult õige olla, sest m e i l juba tööpuudust karta ei ole, küll aga töötamisepuudust.

Kõnes leidis küllalt optimismi ja õhutust, mis ühes teiste samasisuliste kõnedega siiski peaksid mõjuma kaasõppureile, kuulajatele, sest uuristab ju vesigi kivisse auke, miks ei peaks siis sarnased suured põhimõtted meie (olguigi kõvadesse) peadesse teed leidma. Tarvis vaid kuulata ja tallele panna ja me leiame tulevikuski, et need kõned meile on pakkunud küllalt rikastavat.

Ettekandelt oleks võinud kõneleja tarvitada vähe valjemat häält, kuid kuuldavasti kannatas ta külmetuse tagajärjel pisikese häälrikke all. Mis puutub kõne kestvusesse, siis oli see kella järgi päris rekordiliselt täpne, kuid kuulates tundus ta veidi lühikesena.

-s.

o

Eesti Vabariigi 15.aastapäeva aktus pidi peetama koolis 24. veebruaril hommikul. Kuna aga osa õpilasi sealt sunnitud oleksid ära jääma mealesõitmise tõttu, siis korraldatakse aktus kahes osas: üks osa neljapäeval, 6-da tunni ajal ja teine osa reedel kell 10 hommikul. Siis on ka võimalik reedel peale aktust paraadi vaatama minna, kuna muidu poleks aega jatkunud.

o

T.L.P. Kaubandusekooli lõpetajad korraldavad oma lõpp-pee reedel 24. märtsil k.a. kooli ruumes, algusega kell 19.00.

Eeskavas orkestri, õpilaste soloettekandeid, deklamatsioone jne.

Tantsuks mängib band: Red-Hot-Ramblers.

Pääsmed eelmüügil 4 kr.-60. Sissepääs hinnata kutsega ukse pääl lunastamisel 4 kr.-75.

Kutsed saadaval lõpetajatelt.

Auhinnaline Vabaduspäeva-mõistatus.

Koostanud E.Rannik.

			1	68	67	66	65	64	63	62	61	60	59	58	57	56							
4	3	2	1	2			3				4			5	6	55	54	53					
5	7	8					7	10					11				12	13	52				
6	11				19	15				31	60	63	1	16					51				
7	17				9	18				13	19		20		21				50				
8					4					17			22	23					49				
10	9			24		16	25	26		3	27								48	47			
11	28	29	30			21				14	13	28	6		2			31		46			
12	32					35	33		34	35	36	37	11	38		39				45			
13	14	40				3	41							11		42				43	44		
15					15	66				43				53	44						42		
16					45		64	46	47					33							41		
17	48					7	49				31	62	57	64		50					40		
18	51					52		53						54							39		
19	20	21	55									56									36	37	38
			22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35							

Ülesanne koosneb ristsõnast ja arvmõistatusest. Arvmõistatus asub jämendatud joontega piiratud ristsõna ümber ning number "15"-nes (rist sõna sees).

Arvmõistatuse lahendamisel tuleb võttes asetada arvmõistatuse meetodil numbrid tähtedega, et saaksime võtme all olevate vastupidiste tähendustega sõnad, ning siis leitud sõnust asetada tähed sama numbriga märgitud ruutudesse, mis asuvad ristsõna ümber, ning number "15"-nes.

Õige lahenduse juures saame sääl:

1 - 44) tähtis sündmus meie kodumaal 45 - 58) okupatsiooniaegne häädsõna 59 - 68) vabadussõja kangelane, soomusronglane. Number "1") Vabadussõja kangelane, number "5") soomlaste juht vabadussõjas.

Võti:

I.	-	13	3	21	42	30	-	21	36	45	9				
II.	-	35	25	25	33		4	62	59	8	2				
III.	-	31	16	21	16	33	41	19	28						
IV.	-	4	5	46	59	42	16	31	64	1	68	65	23	23	
V.	-	4	46	5	21	6	33		45	53	57	57	24	14	33
VI.	-	19	14	4	54	53	66		42	26	17	41	62	17	
VII.	-	4	60	11	63	64	66	..	10	31	10				
VIII.	-	69	24	6	21	25		11	60	45	56	66	22		

I. Rahuleping. II. Eesti poliitik kes eelnimetatud rahulepingu üks sõlmijaist. III. Sotsialist monarh Vene troonil. IV. Koostas esimese Eesti valitsuse. V. Kuulus lahing. VI. Mahtra sõja tegelane. VII. Kalevlaste-Maleva juht vabadussõjas. VIII. Vabadussõja kangelase nimi ja hüüdnimi.

Ristsõna.

P a r e m a l e: 1) Malend 4) kuulus lahing vabadussõjast 7) metall 9) koera häälitsus 11) vabadussõja kangelane 14) on sepapajas 15) planeet 16) maadleja 17) õlilinn Kaukaasuses 18) kaart 21) filmidiiva eesnimi 22) vara 24) tema 25) soomusronglane, kangelane 27) ustav 28) raudteede sõlm Eestis 31) sina 32) sugupool 33) jõgi Eestis 38) kiirjooksja 40) kuju O. Lutsu "Talvised teed" 41) leivavilja lisa orjaajal 42) "ainult" saksak. 43) osa padrunist 44) Peruu pealinn 45) sina 46) vanem 48) norm 49) jõgi Rootsis 51) igal asjal on ... ja lõpp 53) olid sunnitud venelased tegema eestlastega 54) linn, kus sõlmiti rahuleping 55) peetakse koolis meie vab. 15 aastap. puhul 56) linn Euroopas.

A l l a: 1) Üksiklane 2) soomusauto vabadussõjas 3) "Poiste Hääle" reporter 4) prepositsioon ingl. keeles 5) toiduaine 6) meri 7) eksootiline film (linastatud "Capitolis") 8) mitte surnud 10) rõhuv, raske 12) "vuti" kangelane 13) on pildil 15) ... ei kuku kannust kaugele 19) lennuseelts 20) paganausu jumal 23) geomeetriline kujund 24) liitlaste leiutatud sõjamasin 26) kirjanik 29) looma 30) vaheaeg a) kauband.-kooli õpilane 31) üks vähetuntud vabadussõja kangelane 33) lehtpuud 34) ärkamiseaja ajaleht Eestis 35) Eestipärane naisterahva nimi 36) metall 37) kehakasvatuse teadlane 39) vee olek 15b) tarvitab näitleja 44) väänkasv 45) kala 47) sõjajumal 50) oli eestlane 52) see tähendab 54) tema.

Märkus: lahendused ei lähe mõistatuses üle jämendatud joonte.

Õieti lahendajate vahel loositakse välja 1/2 naela šokolaadi. Lahendused saata hiljemalt 4. märtsiks s.a. O/ü "Poiste Hääle" toimetusse.

Koncertsgümnaasiumi pidu.

Koncertsgümnaasiumi abiturientid korraldavad lõpp-peo 11. märtsil k. a. kooli ruumes. Kavas on ettekandeid orkestrilt ja solistidelt, peale selle deklamatsioone.

Pääsmed, mille hinnaks on härradele kr. 1.- ja daamidele kr. -.75, on saadaval lõpetajailt. Peo algus kell 18.00. Tantsuks mängib Bi-Ba-Bo. Peakorraldaja Kristenbrun.

o

Järjekorralise esmaspäevase kõne peab 27. veebruaril Aleksander T i m b e r g teemil "M a j a n d u s e l u j a n o o r e d".

o

Kooli võrkpallivõistlused.

Reedel 17. skp. kohtasid võrkpallis IV ja V kl. Võistluse võitis, nagu eeldada võis, IV kl. tugeva ülekaaluga. Geimid 15 : 10 ja 15 : 7 seega 2 : 0 IV klassi eduks. Selle võistlusega pääses IV kl. finaali, kuna V kl. saanud kaks kaotust langes võistlustest välja.

Teisipäeval 21. skp. kohtasid finaalmängus III ja IV kl. Vastu ootuste osutas III kl. meeskond IV klassile tugevat vastupanu, suutes isegi teise geimi võita. III kl. tugeva ülekaalu tähe all möödus ka kolmanda geimi esimene pool, kuid seis 6 : 0 juures sai IV kl. "jalad maha" ja võitis kogu mängu. Geimid 15 : 7, 15 : 17 ja 15 : 10, seega 2 : 1 IV kl. eduks. Väljapaistvamateks mängijateks olid IV kl. meeskonnast Silberg, Ando ja Mattisen ja III kl. meeskonnast Kreitsberg.

o

Eelmise numbri mõistatuse lahendus.

Võtmes on järgmised sõnad: I - Poiste Hääl, II - Laipman, III - Metsapoole, IV - kaerad, V - konkurent, VI - Õviina, VII - Juminda, VIII - Vedro. Lahendusel saame 1 - 28: Noor olla on kevadet rinnus kanda! 29 - 48: Vahetund, spikerdamine.

o

Käesolevas numbris on eksikombel ülesande seletuse juurde kirjutatud "vastupidiste tähendustega sõnad", peab aga olema "...vastavate tähendustega sõnad".

Väljaandja O/u "Poiste Hääl".
Trükitud 130 eksemplari.

Trükkinud: H. Lukk, A. Maasik ja
E. J. Vogelberg.

